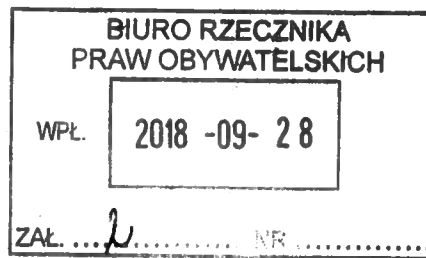

Urząd Ochrony Danych Osobowych
00-193 Warszawa
ul. Stawki 2

Warszawa, 2018-09-28

INFORMACJA

Pismo

Szanowni Państwo,

w załączeniu przekazuję pismo Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych z dnia 28 września 2018 r.

Z wyrazami szacunku
z up. Prezesa
Zastępcy Dyrektora
Zespołu ds. Sektora Publicznego
Anna Korzecka

Załączniki:

1. RPO dot. VII.520.54.2018.MKS.(254746_503262).pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2018-09-28T13:18:56.136Z

Podpis elektroniczny

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**

dr Edyta Bielak-Jomaa

Warszawa, dnia września 2018 r.

dot. VII.520.54.2018.MKS

Sz. P.

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

odpowiadając na pismo z 6 września 2018 r. dotyczące problemu ujawniania przez Trybunał Konstytucyjny danych osobowych w treści wyroków publikowanych w Dzienniku Ustaw, podzielam wątpliwości wyrażone przez Pana Rzecznika w tej sprawie. Niewątpliwie poruszony przez Pana problem jest szczególnie doniosły społecznie i powinien być oceniany z perspektywy przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE¹⁾ (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), dalej jako „RODO”.

Organ ochrony danych osobowych na gruncie dotychczasowych przepisów o ochronie danych osobowych w sprawie o sygn. akt DOLiS-440-134/14 zakwestionował publikację w Biuletynie Informacji Publicznej orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego w postaci niezanonimizowanej. Stanowisko to podzielił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 19 stycznia 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 1434/16, stwierdzając, że „prezes Trybunału Konstytucyjnego może publikować orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w Biuletynie Informacji

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 4 maja 2016 r., s. 1, z późn. zm).

Publicznej dopiero po poddaniu ich anonimizacji, tj. po usunięciu z ich treści informacji identyfikujących osobę fizyczną.” Jednakże wskazane rozstrzygnięcie nie dotyczyło publikacji wyroków TK w Dzienniku Ustaw.

Odnosząc się do tej kwestii należy stwierdzić, że przetwarzanie danych, w tym ich publikacja, wymaga spełnienia zasady proporcjonalności, gdyż takie działanie niewątpliwie stanowi ingerencję w prawo do ochrony danych osobowych, które jest zagwarantowane w art. 51 Konstytucji RP, a także w art. 8 Karty Praw Podstawowych UE i art. 16 Traktatu o Funkcjonowaniu UE. Zgodnie zaś z art. 5 ust. 1 lit. c RODO, dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane („minimalizacja danych”). Zgodnie z powołaną zasadą każdy administrator, w tym Prezes TK musi zapewnić, że przetwarzane przez niego dane nie będą nadmierne co do ich charakteru i zakresu. Tym samym, w odniesieniu do przedstawionej przez Pana Rzecznika sytuacji publikacji orzeczenia TK w Dzienniku Ustaw spełnienie zasady minimalizacji powinno nastąpić poprzez anonimizację tego orzeczenia. Oznacza to takie przekształcenie zawartych w nim danych osobowych w sposób uniemożliwiający przyporządkowanie poszczególnych informacji osobistych lub rzeczowych do określonej czy możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej lub w przypadku, kiedy ustalenia takiego można by dokonać jedynie niewspółmiernie dużym nakładem kosztów i czasu.

Przyjęcie - zgodnie z przepisami RODO - jako zasady konieczności anonimizacji danych osobowych w treści publikowanych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego w Dzienniku Ustaw nie wydaje się być sprzeczne z *ratio legis* art. 100 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 178, z późn. zm.), zgodnie z którym orzeczenie TK zawiera wskazanie podmiotu, który zainicjował postępowanie przez Trybunałem oraz pozostałych uczestników postępowania. Przepis ten odnosi się bowiem jedynie do niezbędnych elementów orzeczenia, a nie do treści publikacji orzeczenia w Dzienniku Ustaw.

W tym kontekście istotne będzie odniesienie się do stanowiska Trybunału Sprawiedliwości UE z 1 lipca 2018 r., zgodnie z którym w konfrontacji między prawem do informacji a prawem do ochrony danych osobowych pierwszeństwo należy przyznać temu drugiemu, wprowadzając obligatoryjny, proceduralny wymóg anonimizacji orzeczeń w zakresie ujawniania w ich treści danych dotyczących osób fizycznych. Trybunał Sprawiedliwości UE uzasadniając swoje stanowisko podkreślił, że w ten sposób „podąża za obserwowaną w państwach członkowskich tendencją wzmacniania ochrony danych osobowych w obliczu rosnącej liczby narzędzi wyszukiwania i rozpowszechniania informacji”. Przypomnienia wymaga fakt, że zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3 Karty Praw Podstawowych UE dane osobowe muszą być przetwarzane rzetelnie, w określonych celach

i za zgodą osoby zainteresowanej lub na innej uzasadnionej podstawie przewidzianej ustawą. Przestrzeganie tych zasad podlega kontroli niezależnego organu.

Choć nowelizacja ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. o organizacji trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawy o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego byłaby pożądana dla zapewnienia jasności prawa w tym zakresie, to wydaje się, że już obecnie jest możliwa interpretacja przepisów tej ustawy z uwzględnieniem pronijnnej dyrektywy wykładni norm prawnych. Niemniej przy takiej wykładni nie można stracić z pola widzenia, że prawo do ochrony danych osobowych, czy prawo do prywatności jest uprawnieniem skorelowanym z prawem osób trzecich dostępu do informacji wytworzonej przez organ sądowy (zob. wyrok TS z dnia 9 marca 2017 roku w sprawie C-398/15; por. W. Rowiński, Nakaz dokonywania wykładni pronijnnej jako dyrektywa wykładni systemowej, RPEiS 2016/1).

Niezależnie od ochrony przewidzianej przez przepisy RODO, prawo dostępu do informacji publicznej, do której to kategorii należą prawomocne orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, podlega odgraniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicy przedsiębiorcy na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. (Dz. U. z 2018 poz. 1330, z późn. zm.). W ocenie organu ochrony danych osobowych wykonanie obowiązku prawnego publikacji orzeczenia TK w zanonimizowanej formie nie wpływa na jego walor merytoryczny czy rangę. Stanowi zaś gwarancję przestrzegania zasady proporcjonalności środków użytych do osiągnięcia celu, jakim jest w tym wypadku zapoznanie obywateli z treścią rozstrzygnięcia Trybunału w konkretnej sprawie.

W świetle powyższego, Prezes UODO, podtrzymując swoje wcześniejsze stanowiska organu ochrony danych osobowych w przedmiocie warunków publikacji orzeczeń Trybunału, podziela wątpliwości co do dotychczasowej praktyki w tym zakresie. Zdaniem Prezesa UODO publikowanie w publikatorach urzędowych lub na stronie internetowej orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego zainicjowanych skargą konstytucyjną osób fizycznych powinno być możliwe wyłącznie po poddaniu ich anonimizacji, tj. po usunięciu z ich treści pełnej informacji identyfikującej uczestnika postępowania, którego dane osobowe podlegają ochronie na podstawie przepisów o ochronie danych osobowych.